

Komunisti ki zlo ini

KOMUNISTI KI ZLO IN U MACLJU od 15.000 do 17.000 LIKVIDIRANIH HRVATA U 130 RAZBACANIH GROBIŠTA

Na području Maclja i okolnih mjesta komunisti su u svibnju i lipnju 1945. ubijali povratnike s Bleiburga na njihovom Križnom putu, prema izjavi svjedoka oko 15.000 do 17.000 tisuća. Pretpostavlja se da se u maceljskoj šumi nalazi oko 130 grobišta, od kojih je samo nekolicina otkrivena. Među ubijenima bila je i skupina od 21 svećenika i redovnika iz različitih zajednica Crkve u Hrvata. Prvi je o svemu javno progovorio kardinal Franjo Kuharić 1991. na sv. misi zadušnici pokraj jame IVd za koju se pretpostavljalo da sadrži kosti pobijenih svećenika i redovnika. Otkopavanje iz 1992. pokazalo je da su ubijeni zajedno sa sedamdesetak hrvatskih vojsnika i do vojsnika.

Tom su prilikom inače na području Maclja otkopane 23 jame sa sveukupno 1.163 žrtve. Kostiju su prikupljene i ležale su u vrećama na tavanu KBC Šalata više od 12 godina, sve do 22. listopada 1995 (pravilno 2005.g.). Tada su zalaganjem preživjelog svjedoka Križnog puta Stjepana Brajdića i fra Drage Brgleza, mjesnog župnika te Udruge Macelj 1945., pokopane u crkvi Muke Isusove u Maclju. Sv. misu zadušnicu i sprovodne obrede vodio je kardinal Josip Bozanić. Crkva Muke Isusove inače je spomen-crkva za pobijene u Maclju. Ispred nje postavljen je i križni put u bronci, rad akademskog kipara Ante Jurkića. Ove godine spomen-područje obogaćeno je novim sadržajem. Otvorena je spomen-soba s prikazom što se dogodilo u Maclju i s predmetima koji su ostali iza ubijenih. Bilo je to 2. lipnja na kraju sv. mise zadušnice koju je predvodio biskup Valentin Pozaić. Tijekom izgradnje poznati hrvatski svjetski slikar Charles Billich bio je zamoljen da dopusti reprodukciju svoje slike Križni put. Među tim, kao pravi domoljub, umjesto toga on je naslikao i poklonio za spomen-sobu novu sliku Križni put, te slike Krvavi most i Opatj.

Hercegovačka franjevačka provincija u Maclju je izgubila svoja tri člana: fra Metoda Puljića, fra Darinka Mikulića i fra Julijana Petrovića. Stoga nije čudno da je novina pomogla izgradnju spomen-sobe. Dar je uručen preko fra Miljenka Stojića, vicepostulatora postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraća«. Spomen-soba i čitav kompleks crkve lijepo je i dobro zamišljen. Hodočasnici koji je to mjesto za čitav hrvatski puk. Među tim, još je ostalo neuređeno područje samog stratišta Lepa Bukva. Jama u kojoj su bili spomenuti svećenici i redovnici sada je puna vode. Oko nje postavljeno je nekoliko najobitnijih greda, a iznad nje najobitniji drveni križ. Nigdje ne piše o čemu se tu uopće radi. Fra Drago Brglez i Udruga Macelj 1945. već su puno učinili i preko svojih snaga. Sada je red na Crkvi u Hrvata priključiti se naporima glede čuvanja uspomene na naše pobijene. Između ostaloga trebalo bi što prije urediti stratište Lepa Bukva, ne samo zbog toga što su određeni politički motivi zbog blizine odmorišta na auto-cesti već tu mislili urediti motel i »rekreativne« sadržaje, već i zbog toga što je Lepa Bukva kao stratište ustvari simbol neuništivosti domoljublja i kršćanske vjere. Komunisti su htjeli zatrti i jedno i drugo, ali nisu uspjeli! Iste snage još ne odustaju. Hrvatske šume dale su Maceljsku šumu u koncesiju pa se prilikom njezina iskorištavanja uklanjaju oznake jama s pobijenima, a same jame uništavaju i zatrpavaju teškim strojevima.

Trebalo bi, dakle, nastaviti započeto te zaustaviti prikrivanje povijesne istine. U ime države na to je poglavito pozvan Predrag Matić-Fred, prvi ovjek Ministarstva branitelja kojemu je nedavno pripojen Ured za žrtve komunističkih zločina. Hoće li se odazvati? Isto tako do sada pronađeno u jamama, masovnim grobnicama, trebalo bi pridružiti onome što posjeduje župa surmanec i udruga Macelj 1945. tako da se izloži u spomen-sobi i bude trajni spomen na naše pobijene.